

HOÁ HỌC VÀ VẤN ĐỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ, XÃ HỘI, MÔI TRƯỜNG

Phần 1. MỞ ĐẦU CHƯƠNG

I – MỤC TIÊU CỦA CHƯƠNG

1. Kiến thức

HS biết :

- Vai trò to lớn của hoá học đối với nền kinh tế xã hội qua các vấn đề về năng lượng, nhiên liệu, nguyên vật liệu, ... đáp ứng nhu cầu dinh dưỡng, may mặc, sản xuất, vấn đề bảo vệ sức khoẻ của con người, ...
- Biết những mặt trái của sự phát triển của khoa học kỹ thuật nói chung và của hoá học nói riêng là nguyên nhân gây ra ô nhiễm môi trường.
- Biết các nguyên nhân hoá học gây ra ô nhiễm môi trường không khí, nước, đất, hoá học góp phần phòng chống ô nhiễm môi trường.

2. Thái độ, tình cảm

- Từ những hiểu biết trên, HS có lòng yêu mến và hứng thú học bộ môn hoá học.
- HS có ý thức tìm tòi vận dụng những kiến thức hoá học vào cuộc sống.
- HS có ý thức bảo vệ môi trường.
- HS có ý thức phòng chống các tệ nạn xã hội.

II – MỘT SỐ ĐIỂM LƯU Ý VỀ NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC

1. Nội dung

- Thời lượng dành cho chương này không lớn, nội dung kiến thức trong chương thông qua 3 bài cụ thể chỉ như sự hệ thống lại những vấn đề về vai trò

của hoá học với việc phát triển nền kinh tế xã hội. Nhiều nội dung có liên quan đã được đề cập trong các bài học về tính chất và về sản xuất các hoá chất như axit sunfuric, axit clohiđric, xút, clo, phân bón hoá học, công nghiệp silicat, gang thép, dầu mỏ, cao su, tơ tổng hợp, polime, ... GV cần tổng hợp, hệ thống các kiến thức đã học khi dạy chương này.

– Những vấn đề liên quan đến vai trò của hoá học góp phần thúc đẩy sự phát triển nền kinh tế xã hội rất phong phú, đa dạng. GV nên sưu tầm, hệ thống hoá thông tin sử dụng trong dạy học để có những kiến thức thực tế sinh động, cập nhật gây hứng thú cho HS.

– Nội dung kiến thức liên quan đến nội dung của chương nhiều, GV nên lựa chọn thông tin đưa vào từng bài, từng phần cho phù hợp, tránh dàn trải, tràn lan.

2. Phương pháp

GV nên kết hợp hợp lí phương pháp diễn giảng với đàm thoại để cung cấp những thông tin, kiến thức cho HS, đồng thời cũng gợi mở, hướng dẫn HS tự tìm tòi, tự nghiên cứu.

GV hướng dẫn HS kết hợp hoạt động độc lập với hoạt động theo nhóm, thảo luận trao đổi. Những nơi có điều kiện, GV nên tổ chức cho HS tham quan nhà máy, công xưởng có liên quan ; GV tổ chức cho HS tham gia các hoạt động xã hội để HS có điều kiện xâm nhập thực tế, vận dụng kiến thức đã học vào cuộc sống, đồng thời giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho HS.

– GV có thể tổ chức, hướng dẫn HS sưu tầm những mô hình, mẫu vật, bộ hình ảnh theo các chủ đề để minh họa cho các bài giảng. Có thể tổ chức dạy học theo phương pháp dự án, ...

Gợi ý một số bộ sưu tập và chủ đề nghiên cứu

a) Một số bộ sưu tập :

1. Bộ mẫu vật sản phẩm công nghiệp silicat bao gồm : Các loại xi măng, các loại thuỷ tinh, các loại gốm tráng men, các loại vật liệu nung, ...

2. Bộ mẫu vật các loại tơ sợi tổng hợp.

3. Bộ mẫu vật các sản phẩm vật liệu polime.

4. Một số hình ảnh về gang thép Việt Nam.

5. Một số hình ảnh về công nghiệp dầu khí Việt Nam.

b) Một số chủ đề nghiên cứu và hướng dẫn dạy học theo phương pháp dự án

- Thực trạng về vệ sinh thực phẩm ở địa phương
- Thực trạng môi trường không khí, nước, đất ở địa phương.

Làm các sưu tập và nghiên cứu theo chủ đề có tác dụng rất tốt, giúp HS vận dụng kiến thức đã học về hoá học liên quan đến sự phát triển kinh tế xã hội, để minh chứng cho sự đa dạng, gần gũi của hoá học với đời sống, với sản xuất. Đồng thời cũng góp phần rèn luyện cho HS thói quen và khả năng tìm tòi, tra cứu, thu thập thông tin, thói quen làm việc độc lập và theo nhóm trong hoạt động nhận thức.

– Đây là chương cuối cùng trong chương trình hoá học ở trường phổ thông, GV nên cố gắng hệ thống hoá và sử dụng những kiến thức HS đã biết có liên quan đến nội dung từng bài, tổ chức tiết học bằng những hoạt động phù hợp để tiết học sinh động, lôi cuốn HS.